

GHID PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE ȘI CONFLICTELE DE INTERESE

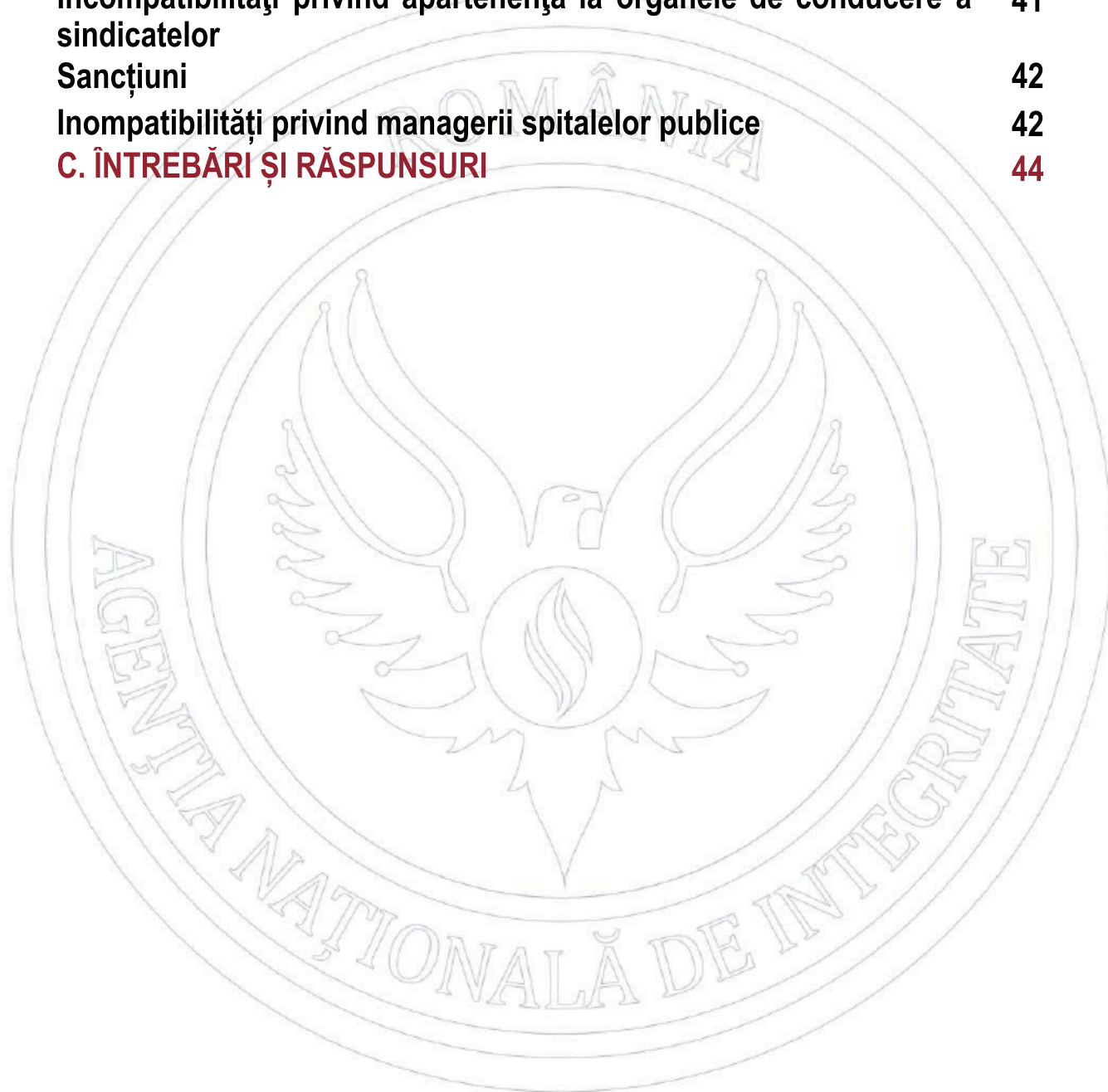
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE

CUPRINS

A. CONFLICTELE DE INTERESE	04
Definiție	04
Tipuri de conflicte de interes	05
Legi relevante pentru reglementarea conflictului de interes	06
Conflictul de interes în legislația românească	07
Pentru parlamentari - senatori și deputați	07
Pentru membrii Guvernului și alte funcții publice de autoritate din administrația publică centrală și locală	08
Pentru toate categoriile de aleși locali	08
Primari și viceprimari	09
Consilieri locali	10
Președinți și vicepreședinți de consilii județene	11
Consilieri județeni	11
Pentru funcționarii publici	12
Pentru managerii spitalelor publice	13
Diferența între conflicte de interes și incompatibilități	14
B. INCOMPATIBILITĂȚILE	15
Pentru parlamentari - senatori și deputați	15
Pentru membrii Guvernului și alte funcții publice de autoritate din administrația publică centrală și locală	20
Pentru aleșii locali	21
Primari	20
Viceprimari	22
Președintele consiliului județean	25
Vicepreședintele consiliului județean	26
Consilieri locali	27
Consilieri județeni	28
Când intervine incompatibilitatea?	31
Prefect și subprefect	32
Pentru funcționarii publici	33

Pentru funcționarii publici cu statut special	36
Raporturi ierarhice directe	40
Candidaturi	40
Apartenența la formațiuni politice	41
Incompatibilități privind apartenența la organele de conducere a sindicatelor	41
Sanțiuni	42
Inompatibilități privind managerii spitalelor publice	42
C. ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI	44

CONFLICTELE DE INTERESE

1 DEFINIȚIE:

Un oficial public este în conflict de interese atunci când, în virtutea funcției publice pe care o ocupă, ia o decizie sau participă la luarea unei decizii cu privire la care are și un interes personal.

Recomandarea 10/2000 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei include o definiție a conflictului de interese pentru funcționarii publici în articolul 13:

Conflictul de interese apare atunci când funcționarul public are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private ale funcționarului public pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care funcționarul public a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care funcționarul public le are față de persoanele enumerate mai sus¹.

Conform O.E.C.D.², conflictul de interese implică un conflict între datoria față de public și interesele personale ale unui oficial public. Conflictul de interese apare atunci când interesele oficialului public ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților oficiale.

Vom analiza pe rând părțile componente ale acestei definiții:

1.Participarea la luarea unei decizii - așa cum vom vedea mai jos, această condiție este îndeplinită atât atunci când decizia depinde exclusiv de voința oficialului public în cauză, cât și atunci când acțiunea oficialului public respectiv reprezintă doar o verigă din procesul de luare a deciziei. Condiția este îndeplinită și atunci când oficialul public

¹ Recommendation No. R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member states on codes of conduct for public officials, disponibil la adresa: <https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?id=353945&Site=CM>.

² Managing Conflict of Interest in the Public Service, disponibil la adresa: <http://www.oecd.org/dataoecd/17/23/33967052.pdf>.

este parte a unui organism colectiv care decide prin vot, iar acesta participă la dezbateri și la vot.

2. Existența unui interes personal - acesta poate fi reprezentat de un beneficiu pe care oficialul public sau o persoană apropiată acestuia îl obține ca urmare a deciziei luate. Așadar, pentru a se afla într-un conflict de interese, oficialul public trebuie să ia parte la luarea unei decizii care să îi afecteze un interes personal.

2 TIPURI DE CONFLICTE DE INTERESE:

Conflictul de interese poate fi de mai multe tipuri. Poate fi potențial, în situația în care un oficial public are interese personale de natură să producă un conflict de interese dacă ar trebui luată o decizie publică.

Conflictul de interese potențial - X este arhitectul șef al orașului ABC, iar tatăl său este directorul unei mari companii de construcții.

Conflictul de interese actual apare în momentul în care oficialul public este pus în situația de a lua o decizie care l-ar avantaja sau care ar avantaja un apropiat de-al său sau un partener de afaceri.

Conflictul de interese actual - X este arhitectul șef al orașului ABC, iar compania tatălui său a depus documentația pentru obținerea unei autorizații de construcție în respectivul oraș.

Al treilea tip de conflict de interese este cel consumat, în care oficialul public participă la luarea deciziei cu privire la care are un interes personal, încălcând prevederile legale.

Conflictul de interese consumat - X, în calitate sa de arhitect șef al orașului ABC, a semnat autorizația de construcție solicitată de compania tatălui său.

Așteptările publicului privind conduita pe care oficialul public trebuie să o aibă variază în funcție de tipul concret de conflict de interese existent la un anumit moment. Dacă, în cazul conflictului de interese potențial, conduita cerută oficialului este mai degrabă aceea de a exercita în mod transparent și echidistant atribuțiile sale, în cazul conflictului

de interese actual, oficialul trebuie să se abțină de la luarea oricăror decizii, informându-și superiorul ierarhic despre situația apărută. Conflictul de interese consumat apare în cazul în care oficialul nu s-a abținut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interese actual și implică latura sancționatorie a reglementării.

3 LEGI RELEVANTE PENTRU REGLEMENTAREA CONFLICTULUI DE INTERESE:

① Pentru aspectele administrative:

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;
- Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

④ GRADE DE RUDENIE ȘI AFINITATE (art. 405 - 407 din Legea nr. 287 din 17 iulie 2009, republicată, privind Codul civil):

Pentru a nu exista confuzii, cu titlu de exemplu, vom defini care sunt gradele de rudenie și de afinitate. Gradul de rudenie se aplică după cum urmează:

- gradul I:** părinți și copii;
- gradul II:** frații, bunici și nepoti;
- gradul III:** unchiul/mătușa și nepotul de frate;
- gradul IV:** verii primari.

Relația de afinitate apare între un soț/soție și rudele celui/alt soț/soție. Gradul de afinitate este luat în calcul astfel:

- gradul I:** socrii și nora/ginere;
- gradul II:** cumnatele și cumnații;
- gradul III:** unchiul și soția nepotului de frate;

-**gradul IV**: verii, soții și soțiile acestora.

5 CONFLICTUL DE INTERESE ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ:

A. Competența Agenției Naționale de Integritate (A.N.I.): Conflict de interese administrativ

1. Pentru parlamentari - senatori și deputați:

Conform art. 70 din Legea nr. 161/2003, prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative, iar potrivit prevederilor art. 71 din același act normativ, principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

Potrivit prevederilor art. 19 din Legea nr. 96/2006, fapta deputatului sau senatorului de a încălca legislația în materie privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează cu diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 3 luni. Sancțiunea se aplică de către Biroul permanent al Camerei din care face parte deputatul sau senatorul.

Deputatul sau senatorul se află în conflict de interese la expirarea termenului prevăzut în Legea nr. 176/2010, cu modificările ulterioare, de la data luării la cunoștință a raportului de evaluare al Agenției Naționale de Integritate, dacă în acest termen deputatul sau senatorul nu a contestat raportul la instanța de contencios administrativ. Luarea la cunoștință se face prin comunicarea raportului Agenției Naționale de Integritate, sub semnătură de primire, către deputatul sau senatorul în cauză ori, în cazul în care refuză primirea, prin anunțul făcut de către președintele de ședință în plenul Camerei din care face parte.

În situația în care Agenția Națională de Integritate a finalizat un raport de evaluare privind existența unui conflict de interese a unui deputat sau senator, raportul de evaluare se comunică în termen de 5 zile de la finalizare persoanei în cauză, precum și Camerei din care aceasta face parte, în conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea nr. 176/2010, cu modificările ulterioare. Biroul permanent al Camerei din care face parte

persoana în cauză o înștiințează de urgență pe aceasta, punându-i la dispoziție o copie a raportului.

Conform art. 38 alin. (11) din Legea nr. 96/2006, membrii familiei deputatului sau senatorului ori rudele/afinii acestuia până la gradul al III-lea nu pot fi angajați la respectivul birou parlamentar.

Potrivit art 38 alin. (12¹) din Legea nr. 96/2006, prin derogare de la art. 301 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, nu constituie conflict de interese angajarea la biroul parlamentar a persoanelor cu care senatorii sau deputații s-au aflat în raporturi de muncă în ultimii 5 ani.

Exemplu: X este deputat în Parlamentul României. La Biroul parlamentar al deputatului, pe lângă alte persoane, figurează angajat și fratele acestuia.

2. Pentru membrii Guvernului și alte funcții publice de autoritate din administrația publică centrală și locală:

Conform art. 72 și art. 73 din Legea nr. 161/2003, persoana care exercită funcția de membru al Guvernului, secretar de stat, subsecretar de stat sau funcții asimilate acestora, prefect ori subprefect este obligată să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu ia sau să nu participe la luarea unei decizii în exercitarea funcției publice de autoritate, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I. Obligațiile prevăzute mai sus nu privesc emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative.

Încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 72 alin. (1) constituie abatere administrativă, dacă nu este o faptă mai gravă, potrivit legii, iar actele administrative emise sau actele juridice încheiate prin încălcarea obligațiilor prevăzute în art. 72 alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută.

Exemplu: X este secretar de stat în cadrul ministerului Y și, în exercitarea funcției, a semnat un contract de prestări servicii cu o societate comercială în cadrul căreia soția sa deține funcția de director.

3. Pentru toate categoriile de aleși locali:

Conform art. 228 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ "Alesul local aflat în conflict de interese în condițiile

prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, are obligația să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru:

- propria persoană;
- soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
- orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații;
- o societate comercială la care deține calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- o altă autoritate din care face parte;
- orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestora acestuia;
- o asociație sau fundație din care face parte.

Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta aleșilor locali de a încălca prevederile alin. (1) și legislația în materie privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează cu diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni.

4. Pentru primari si viceprimari:

Conform art. 76 alin. (1) din Legea nr. 161/2003, primarii si viceprimarii sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție dacă aduce vreun folos material pentru:

- propria persoană;
- pentru soț/soție;
- rudele sale de gradul I.

Actele administrative emise sau actele juridice încheiate ori dispozițiile emise cu încălcarea obligațiilor legale menționate anterior sunt lovite de nulitate absolută.

Exemplu: X este primar în localitatea A. Fiul și soția sa sunt administratori la societatea comercială D. X încheie un contract cu societatea comercială D.

5. Consilieri locali:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, respectiv prevederile art. 228 alin. (1) instituie în sarcina consilierilor locali obligația de a se abține de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru:

- soț, soție sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;
- orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații;
- o societate la care deține calitatea de asociat unic ori funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- o altă autoritate din care face parte;
- orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestuia;
- asociație sau fundație din care face parte.

Consilierul local aflat în una dintre situațiile enunțate anterior are obligația să anunțe la începutul ședinței consiliului local interesul personal pe care îl are la adoptarea hotărârii respective, anunț care se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al ședinței, iar ulterior anunțării interesului personal, consilierul local nu mai este luat în calcul pentru cvorumul necesar adoptării hotărârii consiliului și nu are drept de vot la adoptarea acestei hotărâri (art. 228 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ).

Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor cuprinse în art. 228 alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta aleșilor locali de a încălca prevederile alin. (1) și legislația în materie privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează cu diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni.

Exemplu:

X este consilier local în localitatea Y, X este directorul general al firmei ABC. În consiliul local este înaintat un proiect de hotărâre prin care se propune reducerea cu 20% a taxei de depozitare a gunoiului pentru firma ABC. Consilierul local votează proiectul de hotărâre.

6. Președinți și vicepreședinți de consilii județene:

În conformitate cu prevederile art. 228 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, alesul local aflat în conflict de interese în condițiile prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, are obligația să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru:

- soț, soție sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;
- orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații;
- o societate la care deține calitatea de asociat unic ori funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- o altă autoritate din care face parte;
- orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestuia;
- asociație sau fundație din care face parte.

Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor cuprinse în art. 228 alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta aleșilor locali de a încălca prevederile alin. (1) și legislația în materie privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează cu diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni.

Potrivit art. 171 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ funcția de președinte al consiliului județean și funcția de vicepreședinte al consiliului județean sunt funcții de demnitate publică.

7. Consilieri județeni:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, respectiv prevederile art. 228 alin. (1) instituie în sarcina consilierilor județeni obligația de a se abține de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru:

- soț, soție sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;
- orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații;
- o societate la care deține calitatea de asociat unic ori funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- o altă autoritate din care face parte;
- orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestuia;
- asociație sau fundație din care face parte.

Consilierul județean aflat în una dintre situațiile enunțate anterior are obligația să anunțe la începutul ședinței consiliului județean interesul personal pe care îl are la adoptarea hotărârii respective, anunț care se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al ședinței, iar ulterior anunțării interesului personal, consilierul județean nu mai este luat în calcul pentru cvorumul necesar adoptării hotărârii consiliului și nu are drept de vot la adoptarea acestei hotărâri (art. 228 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ).

Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor cuprinse în art. 228 alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta aleșilor locali de a încălca prevederile alin. (1) și legislația în materie privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează cu diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni.

8. Pentru funcționarii publici:

Potrivit art. 463 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ funcționarilor publici li se aplică regimul conflictului de interese în exercitarea funcțiilor publice stabilit prin legislația specială privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și a funcțiilor publice.

Situațiile în care un funcționar public se află în conflict de interese sunt reglementate de articolul 79, Cartea I, Titlul IV, Capitolul II, Secțiunea a 4-a din Legea nr. 161/2003. Astfel, conflictul de interese apare atunci când funcționarul public se află în una dintre următoarele situații:

- este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;

- participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;

- interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

În situația existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

În cazurile menționate anterior, conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

Încălcarea dispozițiilor privind regimul juridic al conflictelor de interese poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

9. Pentru managerii spitalelor publice

În ceea ce privește legislația incidentă aplicabilă managerilor spitalelor publice, conflictul de interese este reglementat de dispozițiile art. 178 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, respectiv "Constituie conflict de interese:

- a) deținerea de către manager persoană fizică, manager persoană juridică ori reprezentant al persoanei juridice de părți sociale, acțiuni sau interese la societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori organizații nonguvernamentale care stabilesc relații cu caracter patrimonial cu spitalul la care persoana în cauză exercită funcția de manager. Dispoziția de mai sus se aplică și în cazurile în care astfel de părți sociale, acțiuni sau interese sunt deținute de către soțul/soția, rudele ori afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ai persoanei în cauză;

- b) deținerea de către soțul/soția, rudele managerului ori afinii până la gradul al IV-lea inclusiv ai acestuia a funcției de membru în comitetul director, șef de secție, laborator sau serviciu medical sau a unei alte funcții de conducere, inclusiv de natură administrativă, în cadrul spitalului la care persoana în cauză exercită funcția de manager;

c) alte situații decât cele prevăzute la lit. a) și b) în care managerul sau soțul/soția, rudele ori afinii managerului până la gradul al IV-lea inclusiv au un interes de natură patrimonială care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a funcției de manager.”

De asemenea, prevederile art. 178 alin. (2) referitoare la conflictul de interese se aplică și persoanelor care ocupă funcții specifice comitetului director, șefilor de secție, de laborator și de serviciu medical din spitalele publice, respectiv membrilor consiliului de administrație, în conformitate cu prevederile art. 181 alin. (9), art. 185 alin. (15) și art 187 alin.(13) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Referitor la sancțiunile aplicabile funcției de manager de spital pentru nerespectarea regimului juridic al conflictelor de interese, potrivit art. 184 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, contractul de management încetează în cazul apariției unei situații de conflict de interese prevăzute de lege sau în cazul nerespectării termenului de 30 de zile de la numirea în funcție pentru a înlătura motivele de conflict de interese apărute (art. 178 alin. (4) și art. 184 alin. (1) lit. e) și f) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății).

7 DIFERENȚA ÎNTRE CONFLICTE DE INTERESE ȘI INCOMPATIBILITĂȚI:

Una dintre cele mai frecvente probleme care se manifestă atât în sistemul administrativ, cât și în mass-media, este confuzia care se creează între existența unei situații de conflict de interese și existența unei situații de incompatibilitate. Dacă, pentru existența unui conflict de interese, oficialul public trebuie să ia o decizie care să influențeze un interes personal, pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate, un oficial public nu trebuie să ia nicio decizie, fiind suficient faptul că exercită concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege.

Exemplu de conflict de interese:

Primarul A din orașul X semnează un contract cu firma soției sale. Un alt exemplu este organizarea unei licitații de către Consiliul Județean B la care participă și câștigă firma fratelui președintelui consiliului.

Exemplu de incompatibilitate:

Viceprimarul X exercită în același timp și calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia.

INCOMPATIBILITĂȚILE

Incompatibilitățile reflectă acele situații în care un oficial public exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis de lege.

1. PENTRU PARLAMENTARI - SENATORI ȘI DEPUTAȚI:

Incompatibilități privind calitatea de parlamentar, specificate în Legea nr. 161/2003:

Potrivit prevederilor art. 81, calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, potrivit Constituției, cu excepția celei de membru al Guvernului.

Prin funcții publice de autoritate, incompatibile cu calitatea de deputat sau de senator, se înțelege funcțiile din administrația publică asimilate celor de ministru, funcțiile de secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate celor de secretar de stat și subsecretar de stat din cadrul organelor de specialitate din subordinea Guvernului sau a ministerelor, funcțiile din Administrația Prezidențială, din aparatul de lucru al Parlamentului și al Guvernului, funcțiile de conducere specifice ministerelor, celorlalte autorități și instituții publice, funcțiile de consilieri locali și consilieri județeni, de prefecți și subprefecți și celelalte funcții de conducere din aparatul propriu al prefecturilor, funcțiile de primar, viceprimar și secretar ai unităților administrativ-teritoriale, funcțiile de conducere și execuție din serviciile publice descentralizate ale ministerelor și celorlalte organe din unitățile administrativ-teritoriale și din aparatul propriu și serviciile publice ale consiliilor județene și consiliilor locale, precum și funcțiile care, potrivit legii, nu permit persoanelor care le dețin să candideze în alegeri.

Potrivit prevederilor art. 82, calitatea de deputat și senator este, de asemenea, incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care desfășoară sistematic și efectiv activități comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare și la instituțiile publice;

- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile comerciale prevăzute la lit. a);
- funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. a);
- funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;
- calitatea de comerciant persoană fizică;
- calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte;
- funcția de președinte, vicepreședinte, secretar și trezorier al federațiilor și confederațiilor sindicale.

În mod excepțional, Biroul permanent al Camerei Deputaților sau Senatului, la propunerea Guvernului și cu avizul comisiilor juridice, poate aproba participarea deputatului sau a senatorului ca reprezentant al statului în adunarea generală a acționarilor ori ca membru în consiliul de administrație al regiilor autonome, companiilor sau societăților naționale, instituțiilor publice ori al societăților comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, de interes strategic sau în cazul în care un interes public impune aceasta.

Deputații și senatorii pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Potrivit prevederilor art. 82¹ alin. (1), deputatul sau senatorul care, pe durata exercitării mandatului de parlamentar, dorește să exercite și profesia de avocat nu poate să pledeze în cauzele ce se judecă de către judecătorii sau tribunale și nici nu poate acorda asistență juridică la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

Conform dispozițiilor art. 82¹ alin. (2), deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate acorda asistență juridică suspectilor ori inculpaților și nici nu îi poate asista sau reprezenta în instanțe în cauzele penale privind:

- infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție, precum și infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;

- infraacțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare;
- infraacțiunile de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, prevăzute la art. 209 - 217 din Codul penal;
- infraacțiunea de spălare a banilor, prevăzută în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată;
- infraacțiunile contra securității naționale, prevăzute la art. 394 - 410 și 412 din Codul penal, precum și cele prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României;
- infraacțiunile contra înfăptuirii justiției, prevăzute la art. 266 - 288 din Codul penal;
- infraacțiunile de genocid, contra umanității și de război, prevăzute la art. 438 - 445 din Codul penal.

Totodată, conform dispozițiilor art. 82¹ alin. (3), deputatul sau senatorul aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate să pledeze în cauzele civile sau comerciale împotriva statului, a autorităților sau instituțiilor publice, a companiilor naționale ori a societăților naționale în care acestea sunt părți. De asemenea, nu poate să pledeze în procese intentate statului român, în fața instanțelor internaționale.

Prevederile art. 82¹ alin. (1) - (3) nu se aplică în cauzele în care avocatul este parte în proces sau acordă asistență ori reprezentare soțului sau rudelor până la gradul IV inclusiv.

Incompatibilități privind calitatea de parlamentar, specificate în Legea nr. 96/2006:

Potrivit prevederilor art. 16, calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu funcțiile publice de autoritate prevăzute la art. 81 alin. (2) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu situațiile de incompatibilitate generate de dispozițiile art. 82¹ din aceeași lege.

Calitatea de deputat sau de senator este, de asemenea, incompatibilă cu:

-funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare/reasigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;

-funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la lit. a);

-funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute la lit. a);

-funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;

-calitatea de comerciant persoană fizică;

-calitatea de membru al unui grup de interes economic;

-o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte;

-funcția de președinte, vicepreședinte, secretar și trezorier al federațiilor și confederațiilor sindicale.

Potrivit art. 16 alin. (3) din Legea nr. 96/2006, calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu funcțiile și activitățile persoanelor care, conform statutului lor, nu pot face parte din partide politice.

Prevederile alin. (3) nu se aplică reprezentanților organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale pentru care este prevăzută interdicția de a face parte din partide politice în statutul propriu.

Alte incompatibilități cu calitatea de deputat sau de senator se pot stabili numai prin lege organică.

Potrivit prevederilor art. 17, procedura declarării incompatibilității este următoarea:

Alin. (1) Deputatul sau senatorul care, la data intrării în exercitiul mandatului, se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute în prezentul statut sau în alte legi speciale are la dispoziție un termen de 15 zile pentru a notifica Biroul permanent al

Camerei din care face parte cu privire la starea sa de incompatibilitate. După expirarea acestui termen, deputatul sau senatorul va opta, în termen de 30 de zile, între mandatul de deputat sau de senator și funcția ori funcțiile incompatibile, demisionând potrivit opțiunii sale. Demisia deputatului sau a senatorului se aduce la cunoștința Biroului permanent al Camerei din care acesta face parte.

Alin. (2) Deputatul sau senatorul care nu și-a exprimat opțiunea potrivit prevederilor alin. (1) rămâne în stare de incompatibilitate. Biroul permanent al Camerei din care face parte sesizează comisia care are în competență analizarea situațiilor de incompatibilitate în vederea întocmirii unui raport, în termen de 15 zile de la sesizare. Comisia competentă solicită punctul de vedere al Agenției Naționale de Integritate, care va răspunde solicitării în cel mult 5 zile. Raportul comisiei se înaintează Biroului permanent al Camerei Deputaților sau Senatului, care îl va informa pe deputatul sau senatorul în cauză și va supune în prima ședință a plenului Camerei din care face parte un proiect de hotărâre de constatare a stării de incompatibilitate și de încetare a mandatului.

Alin. (3) Deputatul sau senatorul aflat într-o stare de incompatibilitate survenită în timpul exercitării mandatului aduce la cunoștința Biroului permanent al Camerei din care face parte această situație, în scris, în termen de cel mult 15 zile de la data intervenirii acesteia. La împlinirea termenului de 30 de zile de la notificare, prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Alin. (4) Deputatul sau senatorul se poate adresa Biroului permanent al Camerei din care face parte, în vederea clarificării unei eventuale stări personale de incompatibilitate. Biroul permanent înaintează solicitarea comisiei care are în competență analizarea situațiilor de incompatibilitate, în vederea întocmirii unui raport, în termen de 15 zile de la sesizare. În cazul în care din raportul comisiei reiese existența unei stări de incompatibilitate, deputatul sau senatorul are obligația ca în termen de 30 de zile să opteze între calitatea de deputat ori de senator și funcția sau funcțiile incompatibile. Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Alin. (5) Prevederile referitoare la declararea stării de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) - (4) se completează în mod corespunzător cu cele ale regulamentului fiecărei Camere, precum și cu cele ale Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 176/2010, cu modificările ulterioare.

Alin. (6) În situația în care Agenția Națională de Integritate a finalizat un raport de evaluare privind existența unei incompatibilități a unui deputat sau senator, raportul de evaluare se comunică în termen de 5 zile de la finalizare persoanei în cauză, precum și Camerei din care aceasta face parte, în conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea nr. 176/2010, cu modificările ulterioare. Biroul permanent al Camerei din care face parte persoana în cauză o înștiințează de urgență pe aceasta, punându-i la dispoziție o copie a raportului.

Exemplu: X este deputat în Parlamentul României și exercită funcția de administrator în cadrul societății comerciale SC Y SRL, societate care desfășoară sistematic și efectiv activități comerciale.

2. PENTRU FUNCȚIA DE MEMBRU AL GUVERNULUI ȘI ALTE FUNCȚII PUBLICE DE AUTORITATE DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ ȘI LOCALĂ:

Articolul 84 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 prevede faptul că funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- a) orice altă funcție publică de autoritate, cu excepția celei de deputat sau de senator ori a altor situații prevăzute de Constituție;
- b) o funcție de reprezentare profesională salarizată în cadrul organizațiilor cu scop comercial;
- c) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;
- d) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociaților la societățile comerciale prevăzute la lit. c);
- e) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. c);
- f) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;
- g) calitatea de comerciant persoană fizică;

- h) calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- i) o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

Alin. (2) Funcția de secretar de stat, funcția de subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora sunt incompatibile cu exercitarea altei funcții publice de autoritate, precum și cu exercitarea funcțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b) - i).

Alin. (3) În mod excepțional, Guvernul poate aproba participarea persoanelor prevăzute la alin. (1) și (2) ca reprezentanți ai statului în adunarea generală a acționarilor ori ca membri în consiliul de administrație al regiilor autonome, companiilor sau societăților naționale, instituțiilor publice ori al societăților comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, de interes strategic sau în cazul în care un interes public impune aceasta.

Alin. (4) Membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat și persoanele care îndeplinesc funcții asimilate acestora pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Exemplu: X este secretar de stat în cadrul Ministerului Z și, în același timp, exercită și calitatea de comerciant persoană fizică.

3. PENTRU ALEȘII LOCALI:

① Primari:

Incompatibilitățile pentru funcția de primar sunt specificate în Legea nr. 161/2003.

Conform art. 87 alin. (1), funcția de primar este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes

național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;

- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;

- calitatea de comerciant persoană fizică;

- calitatea de membru al unui grup de interes economic³;

- calitatea de deputat sau senator;

- funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

- orice alte funcții publice⁴ sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

Activitatea desfășurată de primar și primarul general al municipiului București, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

În conformitate cu prevederile art. 89 alin. (1) și (2), calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ⁵ la o societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean. Incompatibilitatea există și în situația în

³ Grupul de interes economic este definit de articolul 118, (1) al Legii 161/2003 și reprezintă o asocieră între două sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituită pe o perioadă determinată, în scopul îndeplinirii sau dezvoltării activității economice a membrilor săi, precum și al îmbunătățirii rezultatelor activității respective

⁴ Acest articol include și funcțiile de viceprimar, vicepreședinte și președinte al consiliului județean.

⁵ Acționarul semnificativ este persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

Primarii și primarul general al municipiului București nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

Primarii și primarul general al municipiului București pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Exemplu: X este primar în localitatea A și, concomitent, exercită calitatea de membru al consiliului de administrație la o societate de asigurare.

Y este primar al Municipiului B. În același timp, Y exercită și calitatea de funcționar public într-o altă autoritate publică.

② Viceprimari:

Incompatibilitățile pentru funcția de viceprimar sunt specificate în Legea nr. 161/2003.

Conform art. 87 alin. (1), funcția de viceprimar este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități⁶:

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților

⁶ În conformitate cu dispozițiile art. 152, alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ "Pe durata exercitării mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local, fără a beneficia de indemnizația aferentă acestui statut, fiindu-i aplicabile incompatibilitățile specifice funcției de viceprimar prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare."

administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;

-funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;

-calitatea de comerciant persoană fizică;

-calitatea de membru al unui grup de interes economic⁷;

-calitatea de deputat sau senator;

-funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

-orice alte funcții public⁸ sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

Activitatea desfășurată de viceprimar și viceprimarul general al municipiului București, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

În conformitate cu prevederile art. 89 alin. (1) și (2), calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ⁹ la o societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean. Incompatibilitatea există și în situația în care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

Viceprimarii nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

⁷ Grupul de interes economic este definit de articolul 118, (1) al Legii 161/2003 și reprezintă o asociere între două sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituită pe o perioadă determinată, în scopul înlăturării sau dezvoltării activității economice a membrilor săi, precum și al îmbunătățirii rezultatelor activității respective.

⁸ Acest articol include și funcțiile de primar, vicepreședinte și președinte al consiliului județean.

⁹ Acționarul semnificativ este persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

Viceprimarii pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Exemplu: X este viceprimar al orașului A. În același timp, X exercită și calitatea de cenzor la o societate comercială.

③ Președintele consiliului județean:

Incompatibilitățile pentru funcția de președinte al consiliului județean sunt specificate în Legea nr. 161/2003, articolul 87, conform căruia nu poate exercita următoarele funcții sau calități în timpul exercitării mandatului:

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;
- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;
- calitatea de comerciant persoană fizică;
- calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- calitatea de deputat sau senator;
- funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

-orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

Activitatea desfășurată de președintele consiliului județean, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

④ Vicepreședintele consiliului județean:

Incompatibilitățile pentru funcția de vicepreședinte al consiliului județean sunt specificate în Legea nr. 161/2003. Articolul 87 prevede faptul că vicepreședintele consiliului județean nu poate exercita următoarele funcții sau calități în timpul exercitării mandatului:

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepție reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;
- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;
- calitatea de comerciant persoană fizică;

- calitatea de membru al unui grup de interes economic¹⁰;
- calitatea de deputat sau senator;
- funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

Activitatea desfășurată de vicepreședintele consiliului județean, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

⑤ Consilieri locali:

Incompatibilitățile pentru funcția de consilier local sunt specificate în Legea nr. 161/2003.

Conform articolului 88, un consilier local nu poate exercita în același timp:

- funcția de primar;
- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local respectiv sau în aparatul propriu al prefecturii din județul respectiv;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, asociat, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes județean ori înființate sau aflate sub autoritatea consiliului județean sau la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din

¹⁰ Grupul de interes economic este definit de articolul 118, alin. (1) al Legii 161/2003 și reprezintă o asocierie între două sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituită pe o perioadă determinată, în scopul înlesnirii sau dezvoltării activității economice a membrilor săi, precum și al îmbunătățirii rezultatelor activității respective.

subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație;

-funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială de interes local ori la o societate comercială de interes național care își are sediul sau care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

-funcția de reprezentant al statului la o societate comercială care își are sediul ori care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

-calitatea de deputat sau senator;

-funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora.

În conformitate cu prevederile art. 89 alin. (1) și (2), calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ¹¹ la o societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean. Incompatibilitatea există și în situația în care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

Activitatea desfășurată de consilierul local în calitate de membru al consiliilor de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

O persoană nu poate exercita în același timp un mandat de consilier local și un mandat de consilier județean.

⑥ Consilieri județeni:

Incompatibilitățile pentru funcția de consilier județean sunt specificate în Legea nr. 161/2003.

Conform articolului 88, un consilier județean nu poate exercita în același timp:

-funcția de primar;

¹¹ Acționarul semnificativ este persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului județean ori al prefecturii din județul respectiv;
- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, asociat, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes local înființate sau aflate sub autoritatea consiliului local, precum și la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație;
- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială de interes local ori la o societate comercială de interes național care își are sediul sau care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- funcția de reprezentant al statului la o societate comercială care își are sediul ori care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- calitatea de deputat sau senator;
- funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora.

În conformitate cu prevederile art. 89 alin. (1) și (2), calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ¹² la o societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean. Incompatibilitatea există și în situația în

¹² Acționarul semnificativ este persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

Activitatea desfășurată de consilierul județean, în calitate de membru al consiliilor de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale, nu este retribuită.

O persoană nu poate exercita în același timp un mandat de consilier local și un mandat de consilier județean.

Atenție:

Conform Legii nr. 161/2003, articolul 90, consilierii județeni și consilierii locali care au funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor ori alte funcții de conducere, precum și calitatea de acționar sau asociat la societățile comerciale cu capital privat sau cu capital majoritar de stat ori cu capital al unei unități administrativ-teritoriale nu pot încheia contracte comerciale de prestări de servicii, de executare de lucrări, de furnizare de produse sau contracte de asociere cu autoritățile administrației publice locale din care fac parte, cu instituțiile sau regiile autonome de interes local aflate în subordinea ori sub autoritatea consiliului local sau județean respectiv ori cu societățile comerciale înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

Aceleași prevederi se aplică și în cazul în care funcțiile sau calitățile respective sunt deținute de soțul sau rudele de gradul I ale alesului local.

Încălcarea dispoziției de mai sus atrage încetarea de drept a mandatului de ales local la data încheierii contractelor.

Atenție:

Prevederile art. 90 se aplică și PERSOANELOR ÎNCADRATE CU CONTRACT INDIVIDUAL DE MUNCĂ în aparatul propriu al consiliului local sau al consiliului

județean ori la regiile autonome aflate sub autoritatea consiliilor respective sau la societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

Exemple:

Domnul Z este consilier județean în Județul A. În același timp, este și administrator și membru al consiliului de administrație pentru S.C. C S.A., societate înființată de către consiliul local.

Doamna F este consilier județean în Județul L. Aceasta deține, în paralel, funcția de director al unei direcții din cadrul consiliului județean L.

Domnul Y este consilier județean în Județul R. În paralel, domnul Y este director adjunct, ulterior, director general și președinte al consiliului de administrație al unei regii autonome de interes național care are sediul în comuna X din Județul R.

Domnul X este consilier județean în Județul A și în același timp este și director general al S.C. XX S.R.L. iar S.C. XX S.R.L. a încheiat un contract de executare lucrări cu Consiliul Județean A.

⑦ Când intervine incompatibilitatea?

Este generată o situație de incompatibilitate în cazul în care persoana respectivă exercită, simultan, calitatea de ales local și una sau mai multe funcții/calități al căror cumul este interzis de lege.

Reglementarea incompatibilităților vizează protejarea valorilor sociale care privesc imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice, având în vedere că funcțiile exercitate în stare de incompatibilitate se influențează sau se pot influența reciproc, funcția publică nemaiputând fi exercitată în condiții de obiectivitate și imparțialitate, fiind, astfel, vătămat principiul supremației interesului public.

Potrivit dispozițiilor art. 91 din Legea nr. 161/2003, starea de incompatibilitate intervine numai după validarea mandatului de ales local și dacă acesta nu renunță la funcția/calitatea deținută anterior în termen de cel mult 15 zile de la dobândirea calității de ales local. De asemenea, alesul local poate renunța la funcția deținută înainte de a fi numit sau ales în funcția care atrage starea de incompatibilitate.

În cazul prevăzut la art. 89, incompatibilitatea cu calitatea de ales local intervine la data la care alesul local, soțul sau ruda de gradul I a acestuia devin acționari semnificativi la o societate comercială înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean.

Încălcarea dispozițiilor art. 90 atrage încetarea de drept a mandatului de ales local la data încheierii contractelor.

⑧ Prefect și subprefect:

Prefecții și subprefecții nu pot exercita concomitent cu această funcție și următoarele funcții sau calități (art. 85 din Legea nr. 161/2003):

- deputat sau senator;
- primar și viceprimar, primar general și viceprimar al Municipiului București;
- consilier local sau consilier județean;
- o funcție de reprezentare profesională salarizată în cadrul organizațiilor cu scop comercial;
- președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;
- președinte sau secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociaților la societățile comerciale prevăzute la litera anterioară (e);
- reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. e);
- manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;
- comerciant persoană fizică;
- membru al unui grup de interes economic;
- o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

Prefecții și subprefecții pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistic.

Conform articolului 86, la data depunerii jurământului sau la data numirii în funcție, persoanele care urmează să exercite funcția de prefect sau subprefect sunt obligate să declare că nu se află în unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege.

De asemenea, potrivit art. 41 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, în termen de 15 zile de la data depunerii jurământului, membrul Guvernului este obligat să renunțe la calitatea sau funcția cu care este incompatibilă funcția de membru al Guvernului, sub sancțiunea încetării mandatului.

Potrivit art. 250 alin. (1) din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, funcțiile de prefect și de subprefect sunt funcții de demnitate publică.

4. PENTRU FUNCȚIONARII PUBLICI:

1. Incompatibilități privind funcționarii publici:

Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică (art. 94 alin. (1) din Legea nr. 161/2003).

Incompatibilitatea la funcționarii publici se manifestă prin faptul că **nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate** (art. 94 alin. (2) din Legea nr. 161/2003), după cum urmează:

- a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;
- b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale¹³;
- c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;
- d) în calitate de membru al unui grup de interes economic¹⁴.

Atenție:

Starea de incompatibilitate nu se aplică pentru cazurile prevăzute de literele a) și c) dacă funcționarul public:

-este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu

¹³ La încheierea mandatului demnitarului, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică deținută sau într-o funcție similară.

¹⁴ Grupul de interes economic este definit de articolul 118, (1) al Legii 161/2003 și reprezintă o asocieră între două sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituită pe o perioadă determinată, în scopul înlesnirii sau dezvoltării activităților economice a membrilor săi, precum și al îmbunătățirii rezultatelor activităților respective.

capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;

-este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare;

-exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare.

Atenție:

Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, cu excepția funcționarilor publici care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

Atenție:

Funcționarul public X angajat în orice instituție/autoritate publică nu poate deține calitatea de consilier local/consilier județean.

Exemplu: Primăria X câștigă un proiect finanțat din fonduri structurale. Echipa de proiect, incluzând managerul de proiect, asistent, responsabil financiar, a fost formată din funcționari publici din Primăria X. Funcționarilor publici li s-au încheiat contracte de muncă pe lângă cele deja existente. Conform alineatului 2, litera a), articolul 94 din Legea nr. 161/2003, funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități remunerate în cadrul instituțiilor publice.

Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice (art. 96 al Legii nr. 161/2003).

Activitățile în domeniul didactic pe care funcționarii publici le pot desfășura, în condițiile legislației speciale privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și a funcțiilor publice, sunt activitățile desfășurate de funcționarii publici care ocupă funcții didactice în instituțiile de învățământ de stat sau private autorizate/acreditate în condițiile legii ori care au calitatea de formator, mentor sau persoană-resursă în cadrul programelor de formare profesională a adulților organizate în condițiile actelor normative din domeniul formării profesionale, ori care au calitatea de specialist în comisiile de examinare sau de evaluator în comisiile de evaluare/monitorizare în cadrul programelor de formare profesională a adulților, organizate în condițiile actelor normative din domeniul formării profesionale a adulților (art. 462 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ).

De asemenea, pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate, potrivit fișei postului.

În ceea ce privește legătura indirectă, intenția legiuitorului este aceea de a face o legătură între pregătirea profesională a funcționarului public și funcția pe care acesta o exercită.

Cu titlu de exemplu, o persoană - numită în funcția publică de consilier juridic și care în fișa postului nu are atribuții de reprezentare în fața organelor jurisdicționale a entității publice respective - nu poate reprezenta juridic o altă entitate, din sectorul privat, în fața unor astfel de organe.

Funcționarii publici au dreptul la asociere sindicală și, deci, pot înființa organizații sindicale, adera la ele și exercita orice mandat în cadrul acestora (art. 415 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ).

2. Incompatibilități privind funcționarii publici cu statut special

Incompatibilitatea reprezintă exercitarea de către funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special, a una sau mai multe funcții în același timp cu funcția publică, deși acest cumul nu este permis de lege, așa cum sunt prevăzute în Legea 161/2003 – Secțiunea a 5-a Incompatibilități privind funcționarii publici.

Potrivit art. 96 din Legea nr. 176/2010, funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice. De asemenea, pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului.

De asemenea, în conformitate cu prevederile **Legii nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, funcționarilor publici cu statut special care dețin calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, li se aplică dispozițiile legale prevăzute la art. 2 alin. (4)**, potrivit cărora, calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

În ceea ce privește interdicțiile stabilite prin dispozițiile art. 45 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, polițistului îi este interzis:

- a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă în favoarea acestora;
- b) să exprime opinii sau preferințe politice la locul de muncă sau în public;
- c) să candideze pentru autoritățile administrației publice locale, Parlamentul României și pentru funcția de Președinte al României;
- d) să exprime în public opinii contrare intereselor României;
- e) să declare sau să participe la greve, precum și la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau orice alte întruniri cu caracter politic;
- f) să adere la secte, organizații religioase sau la alte organizații interzise de lege;
- g) să efectueze, direct sau prin persoane interpușe, activități de comerț ori să participe la administrarea sau conducerea unor societăți comerciale, cu excepția calității de acționar;
- h) să exercite activități cu scop lucrativ de natură să lezeze onoarea și demnitatea polițistului sau a instituției din care face parte;
- i) să încalce regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, stabilit potrivit Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(1) Încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile - Sancțiuni:

- semnifică incident de integritate, constatat de ANI, cu consecința aplicării unei sancțiuni disciplinare/încetării raportului de serviciu și timp de trei ani aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică potrivit Legii nr. 176/2010.

(2) Încălcarea regimului juridic privind interdicțiile:

- semnifică abatere disciplinară, competența constatării și sancționării revenind conducerii instituției față de care funcționarul public cu statut special are raporturi de subordonare.

(3) Exemple de incompatibilități în cazul funcționarului public cu statut special:

- Funcționar public cu statut special care exercită simultan o funcție în cadrul unei autorități sau instituții publice;
- Funcționar public cu statut special încadrat la cabinetul demnitarului fără ca în prealabil să-și fi suspendat raportul de serviciu;
- Funcționar public cu statut special care exercită simultan o funcție în cadrul unei regi autonome, societate comercială sau orice altă unitate cu scop lucrativ din sectorul public;
- Funcționar public cu statut special care, în exercitarea funcției publice, a desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale, se încadrează sau acordă consultanță de specialitate la una dintre aceste societăți înainte de expirarea termenului de 3 ani de la ieșirea din corpul funcționarilor publici.
- Funcționar public cu statut special care se află în raporturi ierarhice directe cu un funcționar public care are calitatea de soț sau rudă de gradul I.

(4) Activități permise:

În conformitate cu dispozițiile art. 96 alin. (1) din Legea nr. 161/2003, funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistic.

Astfel, funcționarii publici (inclusiv cei cu statut special) pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice, indiferent dacă aceste funcții sau activități se desfășoară în sectorul public sau în cel privat.

Exemplu:

- funcții didactice în instituțiile de învățământ de stat sau private autorizate/acreditate în condițiile legii;
- formator, mentor sau persoană-resursă în cadrul programelor de formare profesională a adulților organizate în condițiile actelor normative din domeniul formării profesionale;
- specialist în comisiile de examinare sau evaluator în comisiile de evaluare/monitorizare în cadrul programelor de formare profesională a adulților, organizate în condițiile actelor normative din domeniul formării profesionale a adulților.

Activitatea desfășurată de formator/evaluator de competențe, reprezintă o activitate didactică și se circumscrie în excepția reglementată de art. 96 alin. (1) din Legea nr. 161/2003, în măsura în care este desfășurată cu respectarea cadrului legal aplicabil (Legea nr. 1/2011, O.G. nr. 129/2000).

Potrivit tezei a II-a a art. 96 alin. (1) din Legea nr. 161/2003, funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, funcționar public parlamentar sau funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului.

În ceea ce privește legătura indirectă, intenția legiuitorului este aceea de a face o legătură între pregătirea profesională a funcționarului public și funcția pe care acesta o exercită.

Exemple:

- o persoană numită în funcția publică de consilier juridic și care în fișa postului nu are atribuții de reprezentare în fața organelor jurisdicționale a entității publice respective, nu poate reprezenta juridic o altă entitate, din sectorul privat, în fața unor astfel de organe;
- un polițist care printre alte atribuții are prevăzute în fișa postului și atribuții privind circulația rutieră, nu poate desfășura activități de instructor auto în sectorul privat.

Legătura directă presupune ca funcționarul public cu statut special să desfășoare în sectorul privat activități identice sau cel puțin similare cu cele desfășurate cu ocazia exercitării funcției publice.

Exemple:

- un polițist cu atribuții privind pregătirea cadrelor MAI în domeniul autoapărării și intervențiilor speciale nu poate desfășura în sectorul privat activități de instructor arte marțiale.

- un polițist cu atribuții privind dresajul câinilor nu poate desfășura activitate de dresor în sectorul privat.

O situație specială se regăsește în cazul polițiștilor care au calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare.

Astfel, art. 2 din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, cu modificările și completările ulterioare, prevede următoarele:

(1) Poliția judiciară este constituită din ofițeri și agenți de poliție, care au dobândit statutul de polițist în condițiile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, desemnați prin act administrativ de către persoana care are competența de numire în funcție a acestora, după obținerea avizului de desemnare în poliția judiciară prevăzut de art. 55 alin. (4) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, sau sunt desemnați și funcționează în alt mod, potrivit unor legi speciale.

(2) Ofițerii și agenții de poliție prevăzuți la alin. (1) au calitatea de organe de cercetare penală ale poliției judiciare.

(3) Numirea și eliberarea din funcție, precum și modificarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor prevăzuți la alin. (2) se face în condițiile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(5) Poliția judiciară a Direcției Naționale Anticorupție se organizează și funcționează potrivit legii speciale a Direcției Naționale Anticorupție.

Prin urmare, în cazul polițiștilor care au calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare nu sunt aplicabile prevederile art. 96 din Legea nr. 161/2003, ci cele ale art. 2 alin. (4) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, cu modificările și completările ulterioare, potrivit

căroră calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Astfel, singurele activități permise polițiștilor care au calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare sunt cele de predare, în calitate de cadru didactic în învățământul superior.

3. Raporturi ierarhice directe:

Articolul 95 din Legea nr. 161/2003 interzice raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I - inclusiv dacă superiorul are calitatea de demnitar. Persoanele care se află în una dintre situațiile de mai sus trebuie să opteze, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.

Existența raportului ierarhic între soți sau rude de gradul I și neîndeplinirea obligației de a opta se constată de către șeful ierarhic superior al funcționarilor publici respectivi, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I.

Dacă superiorul este demnitar și nu se îndeplinește obligația de a opta, situația se constată, după caz, de către primul-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

4. Candidaturi:

Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică (art. 97 din Legea nr. 161/2003).

Raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă:

- pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;
- până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

5. Apartenența la formațiuni politice:

Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, însă le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic (art. 98 din Legea nr. 161/2003).

Înalții funcționari publici nu pot fi membri ai unui partid politic, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

Totodată, potrivit art. 436 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, funcționarii publici au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, fiindu-le interzis:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să afișeze, în cadrul autorităților sau instituțiilor publice, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;

d) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;

e) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

6. Incompatibilități privind apartenența la organele de conducere a sindicatelor:

Potrivit dispozițiilor art. 415 alin. (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în situația în care funcționarii publici sunt aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale, în funcții salarizate, aceștia au obligația ca în termen de 15 zile de la alegerea în organele de conducere ale organizațiilor sindicale să opteze pentru una dintre cele două funcții. În cazul în care funcționarul public optează pentru desfășurarea activității în funcția de conducere în organizațiile sindicale, raporturile de serviciu ale acestuia se suspendă pe o perioadă egală cu cea a mandatului în funcția de conducere din organizația sindicală.

Funcționarii publici aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale, în funcții nesalarizate, pot deține simultan funcția publică și funcția în organele de conducere ale organizațiilor sindicale, cu obligația respectării regimului incompatibilităților și al conflictelor de interese care le este aplicabil, potrivit art. 415 alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

7. Sancțiuni:

Destituirea din funcția publică se dispune, în condițiile art. 493 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică, ca sancțiune disciplinară aplicată pentru motive imputabile funcționarului public, în următoarele cazuri:

- a) pentru săvârșirea unei abateri disciplinare care a avut consecințe grave;
- b) dacă s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestuia într-un termen de 15 zile calendaristice de la data intervenirii cazului de incompatibilitate; situația de incompatibilitate se constată și se sancționează în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

În contextul respectării prevederilor legii privind incompatibilitățile și conflictele de interese, Agenția Națională de Integritate este instituția căreia îi revine sarcina legală de evaluare a prezumtivelor situații de incompatibilitate și conflicte de interese.

Agenția Națională de Integritate, urmare a procedurii prevăzute de Legea nr. 176/2010, întocmește un raport de evaluare privind existența unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, după caz. Acest raport poate fi contestat în termen de 15 zile de la primire, la instanța de contencios administrativ, iar, în caz de necontestare, rămâne definitiv.

5. INCOMPATIBILITĂȚI PRIVIND MANAGERII SPITALELOR PUBLICE

Potrivit dispozițiilor art. 178 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății "Funcția de manager persoană fizică este incompatibilă cu:

- a) exercitarea oricăror alte funcții salarizate, nesalarizate sau/și indemnizate, cu excepția funcțiilor sau activităților în domeniul medical în aceeași unitate sanitară, a activităților didactice, de cercetare științifică, de creație literar-artistică și a funcțiilor sau activităților din cadrul comisiilor de specialitate ale Ministerului Sănătății, cu respectarea prevederilor lit. b) și alin. (6);
- b) desfășurarea de activități didactice sau de cercetare științifică finanțate de către furnizori de bunuri și servicii ai spitalului respectiv;
- c) exercitarea oricărei activități sau oricărei altei funcții de manager, inclusiv cele neremunerate;
- d) exercitarea unei activități sau a unei funcții de membru în structurile de conducere ale unei alte unități spitalicești;

- e) exercitarea oricărei funcții în cadrul organizațiilor sindicale sau patronale de profil;
- f) exercitarea funcției de membru în organele de conducere, administrare și control ale unui partid politic, atât la nivel național, cât și la nivel local;
- g) exercitarea funcției de membru în organele de conducere, administrare și control în societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu dispozițiile art. 181 alin. (9) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prevederile art. 178 alin. (1) lit. b) - g) referitoare la incompatibilități, se aplică și persoanelor care ocupă funcții specifice comitetului director.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 185 alin. (15) din cuprinsul aceluiași act normativ, prevederile art. 178 alin. (1) lit. c), d), e) și g) referitoare la incompatibilități se aplică și șefilor de secție, de laborator și de serviciu medical din spitalele publice, sub sancțiunea rezilierii contractului de administrare și a plății de despăgubiri pentru daunele cauzate spitalului, în condițiile legii.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 187 alin. (13) din cuprinsul aceluiași act normativ, prevederile art. 178 alin. (1) lit. f) referitoare la incompatibilități, se aplică în mod corespunzător și membrilor consiliului de administrație. Nerespectarea obligației de înlăturare a motivelor de incompatibilitate apărute ca urmare a numirii în consiliul de administrație are ca efect încetarea de drept a actului administrativ de numire în funcție a respectivului membru al consiliului de administrație.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

1. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE PARLAMENTARILOR - SENATORILOR ȘI DEPUTAȚILOR:

1. Întrebare:

Dacă deținerea simultană a funcției (neremunerată) de Președinte/ Vicepreședinte al unei asociații, înființată în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, și a celei de deputat în Parlamentul României este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

1. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale incidente, având în vedere că noul Cod civil interzice analogia precum și faptul că incompatibilitățile sunt de strictă interpretare iar organizațiile neguvernamentale nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele prevăzute de legiuitor la art. 81 sau art. 82 din Legea nr. 161/2003, opinăm că deținerea simultană a funcției (neremunerată) de Președinte/Vicepreședinte al unei asociații, înființată în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, și a celei de deputat în Parlamentul României nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

2. Întrebare:

Care este termenul legal de opțiune între calitatea de parlamentar și funcția de primar/consilier local și care este momentul de la care curge acest termen, în raport cu fiecare dintre cele două categorii de funcții publice.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că:

-din perspectiva funcției de primar/consilier local, termenul în care aceștia au obligația să-și manifeste opțiunea pentru una dintre cele două funcții incompatibile este de 15 zile de la validarea mandatului, în conformitate cu dispozițiile art. 91 alin. (3) din Legea nr.161/2003;

-din perspectiva calității de parlamentar, termenul în care aceștia au obligația să-și manifeste opțiunea pentru una dintre cele două funcții incompatibile este de 45 de zile de la apariția stării de incompatibilitate, în conformitate cu dispozițiile art. 17 din Legea nr.96/2006 Republicată privind Statutul deputaților și al senatorilor.

3. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a calității de parlamentar (deputat) și a calității de profesor titular al unui curs în cadrul Universității Politehnice București, fiind remunerat prin sistemul „plata cu ora”, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea simultană a calității de parlamentar (deputat) și a calității de profesor titular de curs la Universitatea Politehnică București, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, în sensul Legii nr. 161/2003 și al Legii nr. 96/2006.

3. Întrebare:

Dacă deținerea simultană a calității de parlamentar (deputat) și a calității de președinte și membru fondator al unei asociații de tip ONG, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

4. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea simultană a calității de parlamentar (deputat) și a calității de președinte și membru fondator al unei asociații de tip ONG, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, în sensul Legii nr. 161/2003 și al Legii nr. 96/2006.

5. Întrebare:

Dacă deținerea simultană a calității de deputat și a calității de prorector al unei universități de stat, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

5. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea simultană a calității de deputat și a calității de prorector al unei universități de stat, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, având în vedere prevederile legale aplicabile.

În acest sens, având în vedere voința legiuitorului, opinăm în sensul în care funcțiile prevăzute de art. 131 alin. 2 din Legea nr. 199/2023 sunt funcții de conducere în domeniul didactic, atât timp cât ele nu cumulează prerogative de putere publică.

6. Întrebare:

Dacă deținerea simultană a calității de deputat și a funcției de administrator în cadrul unei societăți comerciale este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

6. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea concomitentă a funcției de administrator al unei societăți comerciale și a calității de deputat în Parlamentul României este de natură să genereze o situație de incompatibilitate din perspectiva art. 16 alin. (2) litera a) din Legea nr. 96/2006 republicată privind Statutul deputaților și al senatorilor, coroborat cu dispozițiile art. 82 alin. (1) litera a) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea

transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

2. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE/CONFLICTELE DE INTERESE ALE CONSILIERILOR LOCALI/JUDEȚENI:

1. Întrebare:

Dacă situația participării la procedura votului, în cadrul ședințelor Consiliului local, a consilierilor locali care au un interes în problema supusă dezbaterii este de natură să genereze o stare de conflict de interese și care este gradul de rudenie până la care subzistă situația interesului personal/patrimonial, respectiv a conflictului de interese.

1. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că participarea consilierilor locali la procedura de vot din cadrul ședințelor Consiliului local, atunci când au un interes personal patrimonial în cauză, este de natură să genereze un conflict de interese, având în vedere că participarea consilierului local la procesul de vot, în cadrul Consiliului local, cu privire la adoptarea unor hotărâri în probleme supuse dezbaterii în care are un interes personal patrimonial, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al doilea inclusiv.

În acest sens, consilierul local se află în conflict de interese dacă are un interes personal (în sensul art. 228 alin. (1), lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ) în problema supusă dezbaterii, pe care nu îl anunță la debutul ședinței, precum și dacă a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos material, pentru sine, soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv, sau pentru una dintre persoanele/entitățile prevăzute de textul legal.

2. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a calității de consilier local, respectiv, de asociat/administrator la o firmă de pază și securitate, care a încheiat un contract de prestări servicii cu primăria, este de natură să genereze o situație de conflict de interese.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, respectiv dispozițiile art. 228 alin. (1), lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind

Codul administrativ, opinăm că situația dedusă spre analiză poate genera un conflict de interese în condițiile în care alesul local ia parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri ale consiliului local dacă are un interes personal în problema supusă dezbaterii și nu anunță, la începutul dezbaterilor, interesul personal pe care îl are în problema respectivă.

Totodată, menționăm faptul că situația expusă anterior poate genera o situație de incompatibilitate din perspectiva prevederilor art. 90 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările următoare.

3. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a funcției de manager al unui spital - aflat în subordinea unei instituții publice centrale (minister) - și a funcției de consilier local este de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea simultană a funcției de manager al unui spital - aflat în subordinea unei instituții publice (minister) - și a funcției de consilier local este de natură să genereze o situație de incompatibilitate din perspectiva dispozițiilor art. 178 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

4. Întrebare:

Dacă participarea consilierilor locali la adoptarea unor hotărâri ale consiliului local privind scoaterea la licitație publică a suprafețelor de pajiști disponibile aparținând domeniului public al unei comune, în condițiile în care, la respectiva licitație ar urma să participe o asociație a crescătorilor de animale ai cărei membrii fondatori sunt doi dintre consilieri și care are în componență soți/soții, afini și rude până la gradul al doilea, inclusiv ai altor consilieri, este de natură să genereze un conflict de interese.

4. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, respectiv dispozițiile art. 228 alin. (1), lit. a) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, opinăm că situația prezentată este de natură să genereze un conflict de interese, consilierul local având obligația de a nu lua parte la deliberarea și la adoptarea hotărârilor în cazul în care, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al doilea inclusiv, are un interes patrimonial / personal în problema supusă dezbaterilor consiliului local, sau dacă respectivele hotărâri ar putea produce un folos material pentru o asociație din care face parte.

5. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a funcției de consilier local și a calității de personal contractual la Compartimentul S.M.U.R.D., cuprins în organigrama și statul de funcții al primăriei, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

5.Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea simultană a funcției de consilier local și a calității de personal contractual la Compartimentul S.M.U.R.D., cuprins în organigrama și statul de funcții al primăriei, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, în raport de prevederile legale cuprinse în art. 88 din Legea nr. 161/2003, în condițiile în care Compartimentul S.M.U.R.D. este inclus în aparatul de specialitate al primarului.

6.Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a funcției publice de șef birou control din cadrul Casei de Asigurări de Sănătate și a calității de consilier local/județean este de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

6. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, respectiv art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 161/2003, opinăm că exercitarea simultană a funcției publice de șef birou control din cadrul Casei de Asigurări de Sănătate și a calității de consilier local/județean este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

7. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a funcției de viceprimar și a calității de consilier local este de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

7. Răspuns:

În conformitate cu dispozițiile art. 152 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, opinăm că exercitarea simultană a funcției de viceprimar și a calității de consilier local nu este de natură să genereze o stare de incompatibilitate, întrucât pe durata exercitării mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local, fără a beneficia de indemnizația aferentă acestui statut, fiindu-i aplicabile incompatibilitățile specifice funcției de viceprimar prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care mandatul consiliului local încetează sau încetează calitatea de consilier local, înainte de expirarea duratei normale de 4 ani, încetează de drept și mandatul viceprimarului, fără vreo altă formalitate (art. 152 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ).

8. Întrebare:

Dacă exercitarea funcției de consilier local, simultan cu funcția de consilier personal al primarului sau al viceprimarului respectivei unități administrativ-teritoriale este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

8. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea funcției de consilier local, simultan cu funcția de consilier personal al primarului, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, din perspectiva Legii nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, întrucât textul art. 5 lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prevede expres faptul că funcția de consilier personal nu face parte din aparatul de specialitate al primarului.

În ceea ce privește exercitarea simultană a funcției de consilier local și cea de consilier personal al viceprimarului, opinăm că această situație este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, din perspectiva dispozițiilor art. 88 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, dacă funcția de consilier personal al viceprimarului face parte din aparatul de specialitate al primarului, potrivit organigramei.

3. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE APLICABILE PRIMARILOR:

1. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea funcției de președinte/membru în Consiliul Director al unui Grup de Acțiune Locală (GAL), membru în Consiliul Director al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), ONG/asociație constituită pentru implementarea programului LEADER - finanțat prin PNDR, asociație urbană, poate genera o situație de incompatibilitate.

1. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente opinăm că deținerea funcției de primar simultan cu exercitarea funcției de președinte/membru în Consiliul Director al unui Grup de Acțiune Locală (GAL), membru în Consiliul Director al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), ONG/asociație constituită pentru implementarea programului LEADER - finanțat prin PNDR, asociație urbană, nu generează o situație de incompatibilitate.

2. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar simultan cu exercitarea calității de membru în Consiliul de Administrație al unei școli, poate genera o situație de incompatibilitate.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea simultană a funcției de primar și a exercitării calității de membru în Consiliul de Administrație al unei școli nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, potrivit Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

3. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea funcției de consilier local/județean, prefect sau subprefect, poate genera o situație de incompatibilitate.

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea funcției de consilier-local/județean, prefect sau subprefect, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, fiind aplicabile dispozițiile art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 161/2003.

Potrivit art. 87 alin. (2) din Legea nr. 161/2003, primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

4. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea calității de funcționar public, poate genera o situație de incompatibilitate.

4. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea calității de funcționar public, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, fiind aplicabile dispozițiile art. 87 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 161/2003.

5. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea calității de PFA, PFI, II, IF, administrator în cadrul unei societăți comerciale, poate genera o situație de incompatibilitate.

5. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea calității de PFA, PFI, II, IF, administrator în cadrul unei societăți comerciale, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, fiind aplicabile dispozițiile art. 87 alin. (1) lit. d) și g) din Legea nr. 161/2003.

6. Întrebare:

Dacă deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea unei alte funcții publice sau activități remunerate, poate genera o situație de incompatibilitate.

6. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea funcției de primar, simultan cu exercitarea unei alte funcții publice sau activități remunerate, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, fiind aplicabile dispozițiile art. 87 alin. 1 lit. k) din Legea nr. 161/2003.

4. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE FUNCȚIONARILOR PUBLICI:

1. Întrebare:

Dacă exercitarea simultană a unei funcții publice de inspector antifraudă din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală și a calității de consilier local este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

1. Răspuns:

Din cele expuse de dumneavoastră și din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, respectiv art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 161/2003, opinăm că exercitarea simultană a unei funcții publice de inspector antifraudă din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală și a calității de consilier local este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

2. Întrebare:

Dacă un funcționar public se află într-o situație de incompatibilitate în cazul în care deține/exercită simultan următoarele funcții/calități: administrator societate comercială, medic de familie, expert (orice domeniu), PFA, broker, președinte asociație neguvernamentală, cenzor, casier, titular cabinet psihologic, asistent social, informatician, instructor auto, traducător, mediator, șofer, mecanic auto.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale, opinăm că deținerea simultană a unei funcții publice și desfășurarea activităților anterior menționate, în sectorul privat, generează o situație de incompatibilitate din perspectiva dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 161/2003, dacă activitatea desfășurată în sectorul privat este în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public.

3. Întrebare:

Dacă un funcționar public de conducere, încadrat la Serviciul Audit Public, poate desfășura activitate remunerată în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene, fără a se genera o situație de incompatibilitate?

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că un funcționar public de conducere, încadrat la Serviciul Audit Public, nu poate desfășura

activitate remunerată în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene dacă exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul echipei de proiect.

4. Întrebare:

Dacă un funcționar public poate desfășura activități remunerate în cadrul unor echipe de implementare a proiectelor din fonduri europene?

4. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că deținerea simultană a unei funcții publice de execuție și desfășurarea de activități în cadrul proiectelor din fonduri europene nu generează o situație de incompatibilitate în măsura în care funcționarul public este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri europene, în condițiile art. 94 alin. (2²) din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, și nu exercită atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor publici care fac parte din echipa de proiect, iar activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe nu generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

În situația în care beneficiarul finanțării din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, este o entitate privată, funcționarul public poate desfășura activități remunerate în cadrul proiectului numai dacă activitatea desfășurată în cadrul echipei de implementare a proiectului nu este în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public.

5. Întrebare:

Dacă un funcționar public poate exercita simultan și calitatea de membru în cadrul consiliului de administrație al unei societăți comerciale aflată în subordinea unei unități administrativ-teritoriale.

5. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea calității de funcționar public, simultan cu exercitarea calității de membru în consiliul de administrație al unei societăți comerciale aflată în subordinea unei unități administrative-teritoriale, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate,

dacă funcționarul public se află în una dintre situațiile de excepție prevăzute de art. 94 alin. (2¹) din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, fiind desemnat printr-un act administrativ emis în condițiile legii.

6. Întrebare:

Dacă exercitarea calității de funcționar public, simultan cu deținerea calității de formator, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

6. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale incidente, opinăm că exercitarea simultană a funcției publice și susținerea unor cursuri în calitate de formator, mentor sau persoană-resursă, în cadrul unei entități din mediul privat, nu generează o stare de incompatibilitate, în conformitate cu dispozițiile art. 462 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, coroborate cu dispozițiile art. 96 alin. (1) teza I din Legea nr. 161/2003, în situația în care calitatea din prisma căreia este susținut cursul de către funcționar este obținută în condițiile actelor normative din domeniul formării profesionale, iar activitatea se desfășoară în cadrul unui furnizor de formare profesională acreditat în condițiile legii.

Totodată, precizăm că exercitarea calității de funcționar public, simultan cu susținerea unor cursuri, în calitate de formator, mentor sau persoană-resursă, fără a fi respectate condițiile anterior menționate, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate potrivit dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 161/2003 cu modificările și completările ulterioare, dacă activitățile desfășurate în domeniul privat sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului.

5. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE FUNCȚIONARILOR PUBLICI CU STATUT SPECIAL:

În ceea ce privește calitățile care intră sub incidența legăturii directe /indirecte, aceasta poate fi stabilită numai în urma unei proceduri de evaluare realizată de Inspekția de Integritate din cadrul Agenției Naționale de Integritate.

Răspunsul la petițiile formulate în baza OG nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor nu se poate substitui unei activități de evaluare, iar prin aceste răspunsuri nu se pot analiza în concret situații de incompatibilitate sau

conflicte de interese, întrucât activitatea de evaluare este una complexă care presupune obținerea de informații oficiale de la instituții/autorități publice.

În acest context, menționăm faptul că în lipsa unei evaluări realizate în conformitate cu prevederile Legii nr. 176/2010, răspunsul la petițiile formulate în baza OG nr. 27/2002 prin care se solicită puncte de vedere privind posibile situații de incompatibilitate sau conflicte de interese, poate oferi doar informații generale privind cadrul legal aplicabil situațiilor de incompatibilitate sau conflict de interese.

1.Întrebare:

Dacă un funcționar public cu statut special se află într-o situație de incompatibilitate în cazul în care, simultan cu funcția publică, exercită următoarele funcții/calități: administrator, director la societăți comerciale din mediul privat , Persoană Fizică Autorizată/ Înreprimare Individuală/Întreprindere familială,(indiferent de domeniul de activitate), transport/organizare evenimente/fotografie/deratizare/consultanță, taximetrist/taximetrist UBER/BOLT, instructor karate, traducător, psiholog, evaluator risc, profesor legislație auto, administrator/președinte/cenzor asociație de proprietari, muzician/rapsod/instrumentist, broker, kinetoterapeut, mediator, președinte club sportiv de drept privat, arbitru, antrenor, observator, instructor tir, contabil, agent colectări rate, agent pază, expert, ospătar, monitor de schi, asistent medical, frizer/coafez, dresor, asistent farmacie, instructor aerobic, fermier, apicultor, consultant financiar/afaceri/management, agent imobiliar, traducător, funcții/activități în domeniul IT, funcții în cadrul asociațiilor și/sau fundațiilor **(orice altă funcție/activitate din domeniul privat).**

1. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente opinăm că exercitarea funcției publice cu statut special simultan cu funcțiile/calitățile enumerate anterior este de natură să genereze o situație de incompatibilitate în cazul în care există o legătură directă sau indirectă între atribuțiile exercitate în calitate de funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului și activitățile desfășurate în mediul privat.

2. Întrebare:

Dacă un funcționar public cu statut special poate deține și calitatea de asociat unic (fără a fi administrator) la o societate cu raspundere limitată.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, deținerea simultană a funcției publice cu statut special și a calității de asociat unic (fără a fi administrator) la o societate cu răspundere limitată nu generează o situație de incompatibilitate din perspectiva dispozițiilor Legii nr. 161/2003.

Prin urmare, un funcționar public cu statut special (polițist) poate exercita în sectorul privat orice funcție de execuție sau de conducere cu condiția ca activitățile desfășurate în sectorul privat să nu se afle în legătură directă/indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului.

3. Întrebare:

Dacă un funcționar public cu statut special (polițist), având calitatea de organ de cercetare al poliției judiciare, poate înființa și desfășura activități prin intermediul unui PFA.

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea funcției publice cu statut special, având calitatea de organ de cercetare al poliției judiciare, și înființarea și desfășurarea de activități prin intermediul unui PFA, generează o situație de incompatibilitate întrucât, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

4. Întrebare:

Dacă exercitarea funcției publice cu statut special, având calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, simultan cu deținerea calității de membru asociat în cadrul unei asociații non-profit, cât și deținerea calității de voluntar în cadrul unor asociații non-profit, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

4. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea funcției publice cu statut special, având calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, simultan cu deținerea calității de membru asociat (fără a deține o altă funcție) în cadrul unei asociații non-profit nu este de natură să genereze o situație de

incompatibilitate, din perspectiva Legii nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, opinăm că exercitarea funcției publice cu statut special de organ de cercetare penală, simultan cu desfășurarea activității de voluntariat în cadrul unor asociații non-profit, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, din perspectiva Legii nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, avându-se în vedere, totodată, prevederile Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările și completările ulterioare.

6. ÎNTREBĂRI PRIVIND INCOMPATIBILITĂȚILE MANAGERILOR SPITALELOR PUBLICE:

1. Întrebare:

Dacă un director medical sau un medic șef de secție al unui spital public poate să desfășoare activități medicale în cadrul unui cabinet medical individual sau în rețeaua privată de sănătate.

1. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea funcției de director medical sau a funcției de medic șef de secție în cadrul unui spital public, simultan cu desfășurarea de activități medicale în cadrul unui cabinet medical individual sau în rețeaua privată de sănătate, nu este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, din perspectiva dispozițiilor art. 178 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Întrebare:

Dacă exercitarea funcției de manager, director medical sau șef de secție în cadrul unui spital public, simultan cu deținerea funcției de administrator al unei societăți comerciale, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate.

2. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că exercitarea funcției de manager, director medical sau șef de secție în cadrul unui spital public, simultan cu exercitarea funcției de administrator al unei societăți comerciale

reglementate de Legea nr. 31/1990, este de natură să genereze o situație de incompatibilitate, din perspectiva dispozițiilor art. 178 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare.

3. Întrebare:

Dacă managerul unei unități sanitare poate desfășura activități medicale în cadrul aceleiași unități spitalicești.

3. Răspuns:

Din interpretarea sistematică a prevederilor legale incidente, opinăm că managerul unei unități sanitare poate exercitarea funcției sau activități în domeniul medical în aceeași unitate sanitară fără a fi generată o situație de incompatibilitate, fiind incidentă situația de excepție prevăzută la art. 178 alin. (1) lit. a) teza a II-a din Legea nr. 95/2006 cu modificările și completările ulterioare.

2024

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE

www.integritate.eu

